

Det otänkbara inträffade när Zanu PF förlorade makten

LÖRDAGEN DEN 29 MARS GICK DET ZIMBABWISKA folket till val, ett relativt lugnt val. Redan några timmar efter att vallokalerna stängts duggade resultaten in från rapportörer, utsända från en oberoende organisation, och utrustade med mobiltelefoner. De fotograferade siffrorna som anslogs utanför vallokalerna och sände dem till ett center i Harare.

President Robert Mugabe hade förlorat stort. Juntan runt honom fick en chock.

Den enorma säkerhetspolisen, CIO, som finns i alla samhällsinstitutioner, hade känt sig helt säker: Oppositionen var splittad, den oberoende pressen var tystad och de politiska strukturerna i städerna var sönderslagna sedan man rivit bostäderna och tagit bort rösträtten för hundra tusentals människor.

VISSA KÄLLOR uppgav att regeringen satt i krismöte hela söndagen för att dra upp en strategi: provocera oppositionen genom att lämna ut resultaten extremt långsamt, arrestera valfunktionärer, men framför allt försöka vinna tid för att organisera en våldskampanj för en andra valomgång.

I flera veckor "övervakades" valurnorna av polismästaren Augustine Chihuri, en junta-man som redan innan valet deklarerat att polisen inte skulle erkänna någon annan segrare president än Mugabe.

Först fem veckor efter valet publicerade *Zimbabwe Election Commission*, ZEC, de officiella resultaten i parlamentsvalet. De flesta siffrorna överrenstämde relativt väl med direkt-rapporterna från vallokalerna.

Det regerande Zanu PF fick 45,9 procent och oppositionen

MDC (båda fraktionerna) fick 51,3 procent av rösterna till parlamentet medan de oberoende kandidaterna fick 2,9 procent. Det betyder att Morgan Tsvangirais gren av MDC får 99 platser i parlamentet, Arthur Mutambaras utbrytar-MDC får 10, Zanu PF 97 platser och en plats går till de oberoende.

I tio valkretsar förlorade MDC mandat till Zanu PF på grund av att man hade två fraktioner.

Valsystemet har kritiserats sedan mitten av 90-talet, men Zanu PF har velat behålla det engelska systemet med enmansvalkretsar där vissa av dem bara haft ett syfte – att försvaga stödet för en oppositionskandidat. Därmed kunde man effektivt förhindra uppkomsten av en opposition under hela 90-talet

I PRESIDENTVALET FICK, enligt rapporter från vallokalerna, Tsvangirai 50,3 procent av rösterna. Men enligt ZEC fick ingen av kandidaterna över 50 procent, Morgan Tsvangirai landade på 47,9 och Mugabe på 43,2 procent.

Det behövs över 50 för att vinna posten.

Exempel från vallokaler som inrapporterades natten till söndagen tyder dock på att Mugabe fått betydligt färre röster: där Mugabe fick 84 röster fick hans parti Zanu PF 93, där Tsvangirai fick 150 röster fick hans parti MDC bara 139. Med andra ord, det var ett anti-Mugabeval och inte främst ett anti Zanu-val.

I skrivande stund är det osäkert om Morgan Tsvangirai ställer upp i en andra valomgång. Om så sker tycks det dock stå klart att de båda grenarna av MDC kommer att samarbeta.

BIRGER NORDSTRÖM



Enligt resultat som anslogs vid vallokalerna vann oppositionsledaren Morgan Tsvangirai presidentposten. Trots det planeras en andra omgång.

Foto: Tsvangirayi Mukwazhi